

Etelä-Pohjanmaan maakunnan alueen
lomituspalvelujen paikallisyksiköt
Alajärvi, Alavus, Kauhava, Kurikka, Suupohja

LAUSUNTO

05. 04. 2017

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 Valtioneuvosto
valtiovarainministerio@vm.fi

Viite: VM/504/03.01.00/2017

Asia: Lausunto maakuntien rahoitusta koskevan lakiluonnoksen (HE 15/2017) täydentämiseksi

Valtiovarainministeriö on pyytänyt 13.4.2017 mennessä lausuntoja luonnoksesta hallituksen esityksen (15/2017) täydentämiseksi maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi. Myös muut kuin jakelussa mainitut tahot voivat antaa asiasta lausuntonsa.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan täydennettäväksi maakuntien rahoituksesta 2.3.2017 annettua lakiehdotusta siten, että maakuntien rahoitusjärjestelmää voitaisiin käsitellä kokonaisuutena kaikkien maakunnan vastuulle siirtyvien tehtävien rahoituksen osalta. Eduskuntakäsittelyssä oleva maakuntien rahoitusta koskeva lakiehdotus sisältää tässä vaiheessa vain sosiaali- ja terveydenhuollon, ympäristöterveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien rahoitusta koskevan sääntelyn.

Annettuun hallituksen esitykseen sisältyy ehdotus maakuntalaiksi, jossa on ehdotettu säädettäväksi myös muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja ympäristöterveydenhuollon tehtävien siirtymisestä maakunnalle. Tällaisia tehtäviä ovat aluekehittämisen ja rakennerahasto-toiminnan, elinkeinojen edistämisen, alueiden käytön ohjauksen ja suunnittelun, maatalous- ja villieläintukihallinnon, maatalous- ja turkistarhayrittäjien lomituksen, vesivarojen käytön ja hoidon, vesien- ja merenhoidon, rakentamisen ohjauksen, kulttuuriympäristön hoidon, maakunnallisen identiteetin ja kulttuurin edistämisen, ympäristötiedon tuottamisen ja jakamisen tehtävät sekä maakunnille lain perusteella erikseen säädettävät tehtävät. Näiden tehtävien rahoitusta koskevat ehdotukset sisältyvät nyt käsiteltävänä olevaan esitysluonnokseen.

Lomituspalvelujen rahoituksen osalta esitämme seuraavaa.

Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelut ovat lakisääteisiä palveluja, joiden järjestäminen siirtyisi maakuntien järjestämisvastuulle 1.1.2019 alkaen. Kunnista siirtyvien lomitushallinnon tehtävien nykyinen rahoitus muodostuu valtion korvauksesta maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen hallintomenoihin (kiinteä määräraha). Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha) ja valtion korvaus turkistuottajien lomituspalvelujen kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v).

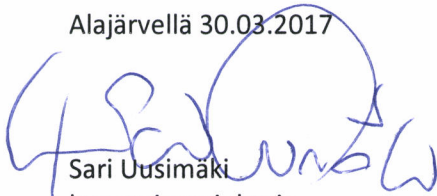
Rahoituslakiehdotukseen lisättäisiin uusina määräytymistekijöinä maatalousyritysten lomitusta kuvaavat kertoimet. Lakiehdotuksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan pykälässä 19 säädettäisiin maatalousyrityskertoimen laskennasta sekä kertoimen perusteella laskettavista laskennallisista kustannuksista. Maatalousyrittäjien määritys perustuisi maatalousyrittäjien lomituspäätöslain maatalousyrittäjien määritysmäärään, jonka mukaan maatalousyrittäjällä tarkoitetaan kotieläintuotantoa, jota harjoitetaan itsenäisenä taloudellisenä yksikkönä. Lisäksi rajoituksena olisi, että yrityksessä toimisi vuosilomaan oikeutettu päätoiminen maatalousyrittäjä. Kertoimen laskentaperusteena maatalousyrittäjien sijaan tulisi olla lomituspäätöslain tarkoittama lomituspäätöslain oikeutettu maatalousyrittäjä. Lomituspäätöslain oikeutettujen maatalousyrittäjien määrä kuvaa lomituspäätöslain laajuutta paremmin, kuin maatalousyrittäjien lukumäärä. Kertoimen laskentaperusteena tulisi huomioida myös turkistuottajien lomituspäätöslain oikeutettujen yrittäjien määrä. Lomituspäätöslain kokonaisuuteen sisältyy varsinaisen lomitustoiminnan lisäksi lomitushallinto, johon kuuluvat viranomais tehtävät, lomitustoiminnan järjestäminen ja työnjohto. Lakisääteisten lomituspäätöslain toteuttamiseksi lomitushallinnolle on osoitettava riittävä rahoitus, jotta toiminta pystytään järjestämään.

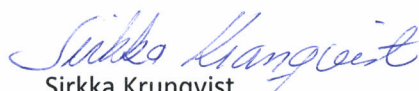
Rahoituslakiehdotuksen 5 pykälän mukaan valtion rahoituksen laskennallisten kustannusten tarkistuksessa otetaan huomioon maakuntien järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien laajuuden tai laadun muutos, jos se aiheutuu asianomaista tehtävää koskevasta laista tai asetuksesta, lakiin tai asetukseen perustuvasta valtionviranomaisen määräyksestä tai valtion talousarviosta. Valtion rahoitusta voidaan korottaa tai alentaa tehtävien laajuuden tai laadun muutoksen perusteella. Maatalousyrittäjien lomituspäätöslain muutosesitystä ei ole vielä annettu. Uuden lomituspäätöslain aiheuttama mahdollinen kustannusten nousu tulisi huomioida rahoituksessa.

Lakiluonnoksen pykälään 2 tulisi lisätä määritelmä maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspäätöslain tarkoittamasta maatalousyrittäjästä ja turkistuottajasta. Luonnoksen 2 §, 17 §, 19 § ja 29 § sana maatalousyrittäjä tulisi korvata sanoilla maatalousyrittäjä/turkistuottaja.

Lomituspäätös on osa maatalousyrittäjien sosiaaliturvaa. Pidämme tärkeänä, että lomituksen rahoitusta uudistettaessa laadukkaiden lomituspäätöslain saatavuus turvataan koko maassa.

Alajärvellä 30.03.2017

Sari Uusimäki
lomatoimenjohtaja
Alajärven kaupunki

Sirkka Krunqvist
lomituspäätöslupäällikkö
Kauhavan kaupunki

Lea Ojanen
lomatoimenjohtaja
Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä

Maarit Syrjälä-Tonteri
lomituspäätöslupäällikkö
Alavuden kaupunki

Annikki Viertola
lomituspäätöslupäällikkö
Kurikan kaupunki